

Zaaknummer: 3854164 Datum: 14 april 2026	Opsteller : J. Frederiks
Onderwerp: Vaststelling Subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2027–2030.	
Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. De Subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2027–2030 vast te stellen.2. De subsidieplafonds behorende bij de Subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2027–2030 vast te stellen.	

Publiekssamenvatting

De Subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2021–2030 is geëvalueerd en verbeterd. Met deze regeling kunnen organisaties en makers de komende vier jaar subsidie aanvragen voor kunst- en cultuuractiviteiten die bijdragen aan de doelen uit de Kunst- en Cultuurvisie 2021–2030.

N.a.v. de evaluatie zijn enkele wijzigingen doorgevoerd om de beoordeling en toekenning van subsidies transparanter en laagdrempeliger te maken.

Het doel van de regeling is een divers, openbaar toegankelijk aanbod van kunst en cultuur te stimuleren, zowel professioneel als in de vrije tijd, door gevestigde organisaties én door nieuwe culturele makers en pioniers. Zo wil het college het culturele leven in Alphen aan den Rijn versterken en ruimte geven aan vernieuwing en experiment. Daarnaast zijn er twee nieuwe categorieën toegevoegd aan de regeling:

- Projectsubsidies Cultuur: incidentele projecten kunnen per kwartaal worden aangevraagd, met een deelplafond per tranche.
- Alphense Culturele Basis: ondersteuning voor de vaste culturele infrastructuur in de gemeente.

Inleiding

Naar aanleiding van de Kunst- en cultuurvisie 2021–2030 van de gemeente Alphen aan den Rijn is de Subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2021–2030

opgesteld. Met deze regeling wil het college een stimulans bieden aan kunst- en cultuuractiviteiten in de gemeente Alphen aan den Rijn die bijdragen aan de doelstellingen uit de kunst- en cultuurvisie. Het doel van de regeling is het creëren van een divers, kunstzinnig en cultureel, openbaar toegankelijk aanbod aan kunst- en cultuurbeoefening, zowel professioneel als in de vrije tijd, door gevestigde organisaties als ook door pioniers. Via deze regeling konden professionele en vrijwilligersorganisaties vanaf 2023 een eenjarige subsidie kunst en cultuur aanvragen, of een meerjarige subsidie voor de periode 2023–2026.

Bij de totstandkoming van de regeling is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten, die ook in de herziene regeling gehandhaafd blijven:

- De inhoudelijke koppeling tussen de activiteiten waarvoor subsidie wordt verleend en de doelstellingen uit de Kunst- en Cultuurvisie;
- Een transparant en eerlijk proces voor de verdeling van subsidies aan de hand van een vooraf gepubliceerd puntensysteem met beoordelingscriteria;
- Flexibiliteit en deregulering door meerjarige subsidies mogelijk te maken en daarnaast de optie voor eenjarige subsidies te behouden voor bijvoorbeeld nieuwe culturele organisaties.

Evaluatie

Bij de vaststelling van de subsidieregeling en de bijbehorende subsidieplafonds in 2022 is toegezegd om halverwege de subsidieperiode de regeling te evalueren. Zo kunnen we toetsen of de regeling nog voldoet aan de geformuleerde doelstellingen en of er voor de periode 2027–2030 aanpassingen gewenst zijn. Voor de evaluatie is via een vragenlijst schriftelijk input opgehaald bij de subsidieaanvragers die gebruik hebben gemaakt van de regeling. Ook is de herziening van de regeling besproken tijdens een breed overleg met culturele partners. Daarnaast is de regeling intern geëvalueerd door het team Kunst en Cultuur in samenwerking met team Juridische Zaken en Inkoop.

Wijzigingen

Op basis van deze evaluatie is de regeling op een aantal punten gewijzigd, met als doel de regeling transparanter en eerlijker te maken. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- De criteria zijn verduidelijkt en de wijze van verdeling van de subsidies en het puntensysteem is aangepast. Aanvragers hoeven niet meer het maximale puntenaantal te scoren om het volledige bedrag toegekend te krijgen; als er bijvoorbeeld op het criterium inhoudelijke creativiteit en vernieuwing minder hoog wordt gescoord, betekent dat niet automatisch een lager toe te kennen bedrag .
- Bij het overschrijden van het subsidieplafond wordt de kaasschaafmethode niet meer toegepast. Deze maatregel zorgde ervoor dat veel aanvragers hun activiteiten niet meer (volledig) konden uitvoeren > Dit is niet wenselijk. In de

herziene regeling vindt honorering plaats op basis van de gerangschikte scores totdat het subsidieplafond is bereikt.

- We maken het aanvragen laagdrempeliger. Aanvragers kunnen de formats en bijlagen nu downloaden en uploaden via de website. Voorheen moesten zij de stukken opvragen via de mail.

Naast bovengenoemde aanpassingen zijn er twee nieuwe onderdelen toegevoegd:

- **Projectsubsidies Cultuur:**

Binnen deze categorie gaat het om incidentele aanvragen voor een project op het gebied van kunst en cultuur. Eerder werden projectsubsidies op basis van artikel 9 van de Asv verstrekt. Dit maakte het lastig om op basis van inhoudelijke criteria te kunnen beoordelen en afwijzen. Door de projectsubsidies op te nemen in de subsidieregeling kunnen we beter sturen op inhoud. Ook kunnen we maximale subsidiebedragen vaststellen.

De toevoeging van deze categorie maakt het mogelijk om hier vanuit de inhoud beter op te sturen en hier ook een maximaal subsidiebedrag aan te koppelen. Op die manier willen we als gemeente een levendig makersklimaat stimuleren en ruimte bieden aan vernieuwing en experiment. Projectsubsidies kunnen per kwartaal worden aangevraagd. Voor elke tranche is er een deelplafond voor het subsidiebedrag.

- **Alphense Culturele Basis**

Binnen deze categorie vallen de subsidies voor de culturele functies die samen het fundament vormen van de Alphense culturele sector. Het gaat hierbij om de zogeheten kernorganisaties. Hieronder vallen de functies theater, bibliotheek, cultuurhuis, een organisatie voor muziekeducatie, jeugdtheatereducatie, een lokale omroep en een optie 'overig', waaronder een culturele broedplaats en een poppodium zijn opgenomen.

Deze culturele functies sluiten aan op hoe de culturele infrastructuur van een gemeente van onze omvang (100.000+ inwoners) er volgens het Ringenmodel (Cor Wijn) uit zou moeten zien om de ambities uit de Cultuurvisie te kunnen realiseren. Daarbij merken we op dat er in gemeente Alphen aan den Rijn geen museum voor beeldende kunst aanwezig is. Zoals aangegeven in de Cultuurvisie 2021–2030 zetten we niet in op het ontwikkelen van nieuwe musea. Gezien het grote museale aanbod in nabijgelegen steden in de regio en de beperkte financiële middelen, blijft dit uitgangspunt op dit moment ongewijzigd.

De bovengenoemde subsidies waren eerder grotendeels gebaseerd op de Algemene subsidieverordening 2020 Alphen aan den Rijn. Door het toevoegen van deze categorieën maken we het mogelijk om hier vanuit de inhoud beter op te sturen en met de diverse

subsidiepartners meerjarige afspraken te maken. Bij het opstellen van de regeling is rekening gehouden met de uitspraak van de Algemene bestuursrechtspraak van de Raad van State van juli 2025 waarin is bepaald dat overheden ook bij begrotingssubsidies mededingingsruimte moeten bieden zodra er meer serieuze gegadigden zijn.

Subsidieplafonds

Het college is op basis van delegatiebepalingen zoals opgenomen in de Algemene Subsidieverordening 2020 bevoegd om subsidieplafonds vast te stellen. Voor de diverse categorieën in de Subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2027–2030 gelden de subsidieplafonds zoals opgenomen in onderstaande tabel:

Categorie	Jaarlijks subsidieplafond*
Projectsubsidies Cultuur	<p>€ 80.000,--</p> <p>Deelplafonds*:</p> <p>1^e tranche € 30.000,--</p> <p>2^e tranche € 30.000,--</p> <p>3^e tranche € 10.000,--</p> <p>4^e tranche € 10.000,--</p> <p>*Indien binnen een tranche een bedrag resteert, wordt het resterende bedrag toegevoegd aan de volgende tranche.</p>
Structurele subsidies Cultuur 4-jarig en 1-jarig	<p>€ 137.500,--</p> <p>Deelplafonds*:</p> <p>4-jarige subsidies: € 110.000,--</p> <p>1-jarige subsidies: € 27.500,--</p> <p>*Indien binnen het deelplafond voor de 4-jarige subsidies een bedrag resteert, wordt dit toegevoegd aan het deelplafond voor 1-jarige subsidies. Resteert er in het 1-jarige subsidieplafond een bedrag, dan wordt dit bedrag toegevoegd aan de lopende regeling Projectsubsidies Cultuur voor hetzelfde jaar.</p>
Alphense Culturele Basis	<p>€ 5.937.543,--</p> <p>Deelplafonds*:</p> <p>Theaterfunctie: € 2.621.152,--</p> <p>Bibliotheekfunctie** : € 2.676.124,--</p> <p>Cultuurcentrumfunctie: € 378.810,--</p> <p>Muziekeducatiefunctie: € 110.042,--</p> <p>Jeugdtheatereducatiefunctie: € 86.415,--</p> <p>Lokale omroep** : € 65.000,--</p> <p>Overig** : p.m.</p> <p>*Indien binnen enig subsidiedeelplafond binnen de Alphense Culturele Basis een bedrag resteert, kan het bedrag worden toegevoegd aan het deelplafond voor een andere culturele functie, of aan subsidieplafond voor een ander onderdeel binnen de subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2027–2030.</p> <p>** Voor deze culturele functie geldt dat deze subsidie voor 2027 nog niet beschikbaar is via deze subsidieregeling. Voor de bibliotheek geldt dat we de huidige</p>

	meerjarensubsidieafspraken met één jaar wordt verlengd, vanwege de herijking van de WSOB (Wet Stelsel Openbare Bibliotheken) in 2027. In de aanvraag voor de periode 2028–2030 kan de bibliotheek dan aansluiten op het gemeentelijke meerjarenbeleidsplan bibliotheekvoorzieningen. Voor de lokale omroep geldt dat de Mediawet per 1 januari 2028 wijzigt. Daarom maken we nu tweejarige afspraken met de lokale omroep (2026–2027). Voor de functie ‘overig’ is er vooralsnog geen financiële dekking gevonden.
--	--

* Het college kan aan de raad voorstellen om de mogelijkheid te geven een indexering toe te passen ten aanzien van de structurele subsidie.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Kunst en cultuur is een essentieel onderdeel van onze samenleving, dat bijdraagt aan sociale cohesie, positieve gezondheid en een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Met deze regeling stimuleert het college een divers cultureel aanbod, waaraan alle inwoners van Alphen aan den Rijn actief of passief kunnen deelnemen. Ook biedt het college met deze regeling ruimte aan talentontwikkeling, innovatie en experiment en wordt een levendig makersklimaat gestimuleerd.

Kader

- Kunst- en Cultuurvisie gemeente Alphen aan den Rijn 2021–2030;
- Sociale Visie 2025–2035 gemeente Alphen aan den Rijn ‘Samen leven, samen bouwen’;
- Sociale Agenda 2026–2030 gemeente Alphen aan den Rijn ‘Samen leven, samen bouwen’.
- Algemene subsidieverordening 2020 gemeente Alphen aan den Rijn*;
- Algemene wet bestuursrecht;
- Collegebesluit Subsidieregeling Kunst en Cultuur 2023–2030.

*De Algemene subsidieverordening 2020 zal waarschijnlijk in 2027 worden herijkt. De voorliggende Subsidieregeling Kunst en Cultuur gemeente Alphen aan den Rijn 2027–2030 zal dan waar nodig aangepast worden zodat deze aansluit op de herijkte Asv.

Argumenten

1.1. De herijkte subsidieregeling Kunst en Cultuur gemeente Alphen aan den Rijn 2027–2030 zorgt voor meer transparantie, laagdrempeligheid en een eerlijk subsidieproces.

1.2. Met de toevoeging van de categorie ‘Projectsubsidies Cultuur’ stimuleert het college een levendig makersklimaat en wordt ruimte geboden aan experiment en innovatie.

1.3. Door de toevoeging van de categorie ‘Projectsubsidies Cultuur’ kan er vanuit kunst en cultuur inhoudelijk beter gestuurd worden op incidentele subsidieaanvragen.

1.4. Met de toevoeging van de categorie 'Alphense Culturele Basis' kan er vanuit kunst en cultuur inhoudelijk beter gestuurd worden op de meerjarige subsidies voor de kerninstellingen.

1.5. Met de toevoeging van de categorie 'Alphense Culturele Basis' zorgen we voor een stevig inhoudelijk fundament voor de meerjarige subsidieafspraken met de kerninstellingen. Dit draagt bij aan de toekomstbestendigheid van de instellingen.

1.6. Door het opnemen van de categorie 'Alphense Culturele Basis' voldoen we aan de juridische vereisten op het gebied van mededinging.

2.1. De voorgestelde subsidieplafonds zijn gebaseerd op de huidige ervaringen met subsidieaanvragen Kunst en Cultuur.

De subsidieplafonds voor de functies binnen de Alphense Culturele Basis zijn gebaseerd op de huidige subsidies die de organisaties die op dit moment deze culturele functie vervullen ontvangen. Voor de plafonds voor de 1-jarige en 4-jarige structurele subsidies Kunst en Cultuur is gekeken naar de afgelopen vier jaar en het benodigde beschikbare budget om de culturele activiteiten uit te kunnen voeren. Hetzelfde geldt voor de incidentele subsidies. Daarbij is het zo dat er in de subsidieregeling binnen de diverse subsidieplafonds kan worden geschoven indien er budget resteert.

2.2. De voorgestelde subsidieplafonds passen binnen het beschikbare cultuurbudget.

Duurzaamheid

Het voorstel heeft geen directe impact op duurzaamheid. In de regeling is duurzaamheid niet als apart criterium opgenomen voor de uiteindelijke beoordeling van de subsidieaanvragen. Wel kan bij de accountgesprekken met de instellingen worden meegenomen worden op welke manier de instellingen bij de uitvoering van de culturele activiteiten rekening houden met duurzaamheid. De routekaart van het platform Duurzame Cultuursector kan daarbij helpend zijn.

Participatie

Voor de evaluatie van de subsidieregeling is via een vragenlijst schriftelijk input opgehaald bij de subsidieaanvragers die gebruik hebben gemaakt van de regeling in de periode 2023–2026. Ook is de herziening van de regeling besproken tijdens een breed overleg met culturele partners. Daarnaast is de regeling intern geëvalueerd door het team Kunst en Cultuur in samenwerking met team Juridische Zaken en Inkoop. Het concept van het onderdeel Alphense Culturele Basis en projectsubsidies Cultuur is daarnaast voorgelegd aan de grote culturele partners, ter toetsing of de regeling voldoende duidelijk is. Ook is de conceptregeling ter informatie gedeeld met de Adviesraad

Samenleving. Na publicatie van de regeling worden potentiële aanvragers via een informatiemail en bijeenkomst verder geïnformeerd over de subsidiemogelijkheden.

Financiële consequenties

Het benodigde totale bedrag zoals opgenomen bij de voorgestelde subsidieplafonds wordt gevonden binnen het huidige cultuurbudget.

Realisatie

Na vaststelling van de subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2027–2030 wordt de regeling via officiële bekendmakingen en op de gemeentelijke website gepubliceerd . Via KHABBAZ en de gemeentelijke kanalen wordt de regeling verder onder de aandacht gebracht. De regeling wordt per 1 mei opengesteld. Aanvragers kunnen via het portaal op de website hun aanvraag indienen tot 1 juli. Voor (potentiële) aanvragers organiseren we begin mei een informatiebijeenkomst. Uiteraard kunnen ze voor vragen daarnaast contact opnemen met team Kunst en Cultuur en de cultuurmakelaar.

Bijlage(n):

- Subsidieregeling Kunst en Cultuur Alphen aan den Rijn 2027–2030.